

Datum 17-08-2017
Onderwerp Herdruk jaarverslag 2016
Referentie AdH/MdG/131

leopie m. Gerrits.

de Bibliotheek

Gemeente Midden-Drenthe
Aan geadresseerde / R. Barelds
Postbus 24
9410 AA BEILEN

18 AUGUSTUS 2017

GEMEENTE MIDDEN-DRENTHE

1066

Geachte M.,

Hierbij ontvangt u op verzoek van mevrouw A. de Haas de herziene versie van het jaarverslag 2016 van de Stichting Openbare Bibliotheek Midden-Drenthe

Stichting
Openbare
Bibliotheken
Midden Drenthe

Met vriendelijke groet,

M. de Geest
secretariaat

Bijlage:

- Jaarverslag 2016

Jaarverslag Midden-Drenthe 2016

de Bibliotheek

De bibliotheken Beilen, Bovensmilde, Smilde en Westerbork vormen, samen met de Bibliotheek op school, de basisbibliotheek Midden-Drenthe. De vestigingen stemmen hun beleid en activiteiten op elkaar af en de gemeente Midden-Drenthe is de belangrijkste opdrachtgever.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Structuur en organisatie

Basisbibliotheek Midden-Drenthe is een stichting. Stichting Openbare Bibliotheken Midden-Drenthe heeft vijf bestuursleden die samen verantwoordelijk zijn voor de strategie en het beleid. Een manager, teamleider, frontofficemedewerkers, vrijwilligers en backofficemedewerkers van Biblionet Drenthe zorgen voor de uitvoering in de vestigingen in Beilen, Smilde, Bovensmilde en Westerbork. Daarbij maken zij gebruik van alle faciliteiten die de provinciale ondersteuningsinstelling biedt.

Strategie 2015-2017

Biblionet Drenthe heeft samen met negen Drentse basisbibliotheeken een strategie voor 2015-2017. Plaatselijk bibliotheekwerk en lokaal ondernemerschap staan daarin centraal. Het opdrachtgeverschap van de gemeenten speelt daarbij een belangrijke rol: de Bibliotheek levert maatwerk op basis van de prioriteiten en de beschikbare middelen in Midden-Drenthe. Daarnaast spelen we in op de maatschappelijke veranderingen

en publieksvoorkeuren. Dat betekent dat de Bibliotheek inzet op de persoonlijke ontwikkeling van de inwoners van Midden-Drenthe. De Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob) uit 2015 is daarbij leidend.

Innovatie en resultaten

De Bibliotheek verandert. Ook in Midden-Drenthe. Onze samenleving staat momenteel voor grote uitdagingen. Hoe houden we onze kenniseconomie op peil? Hoe voorkomen we een verdere tweedeling tussen hoger en lager opgeleiden, stad en platteland, progressieve en conservatieve krachten in onze samenleving? Hoe gaan we om met de steeds verder gaande digitalisering?

De Bibliotheek wil daarin een rol van betekenis spelen als onafhankelijke en deskundige partner: stimuleren dat iedereen meedoet, 21e-eeuwse vaardigheden helpen ontwikkelen en bijdragen aan een vitaal platteland.

Speerpunten

We richten ons sinds 2015 op vier strategische speerpunten:

1. Klassieke Bibliotheek
2. Innovatie (Digitale Bibliotheek)
3. Educatie
4. Sociaal Domein

Klassieke Bibliotheek

De Bibliotheek is een laagdrempelige ontmoetingsplek waar je leert, je jezelf ontwikkelt, inspiratie opdoet en (onafhankelijke) informatie vindt. Daarbij ontsluit de Bibliotheek een schat aan boeken, tijdschriften en andere (digitale) media. Kortom; de Bibliotheek verandert, maar is nog steeds van iedereen. Onze kernfuncties lezen, leren, informeren, ontmoeten en cultuur blijven leidend voor de keuzes die we maken, onze programmering en de activiteiten die we organiseren.

Lezen, leren, informeren, ontmoeten en cultuur

Het hele jaar door organiseren de bibliotheken activiteiten waarbij deze aspecten centraal staan. Een greep uit het aanbod:

- Workshop Persoonlijke Verhalen Schrijven door Astrid Marx in Westerbork (6 cursisten).
- Voorstellingen van Patricia Wentzel van de Nationale Voorleesdagen in de Bibliotheken Beilen, Smilde en Westerbork. Per vestiging zo'n 200 kinderen.
- Voorleeswedstrijd in Bibliotheek Beilen (70 bezoekers).
- Voorstelling van theater Ithaka tijdens het project Leesvirus (215 kinderen).
- Twee kennismakingslessen van De Rijdende Popschool in Westerbork (50 bezoekers). Vervolgens wekelijkse muzieklessen met 22 cursisten.

in alle vestigingen (ca. 30 bezoekers per vestiging).

- Breicafé in Smilde en Westerbork (ca. 10 deelnemers per bijeenkomst, volwassenen en kinderen).
- Kennismaken met Kunst van Jacqueline Zwiebel van Kreakracht (12 cursisten).
- Taxatiemiddag met Daniël Schepers in Westerbork (30 bezoekers).
- Verhalenavond over Nieuwe Smildeggers (bewoners AZC en statushouders) in Bibliotheek Smilde (60 bezoekers).
- Diverse lezingen, o.a.:
 - Dominee Melle Leffers over het boek Liberaal Christendom (Westerbork, 10 deelnemers).
 - 'Vrouwen die lezen zijn gevaarlijk' door Margaret Breukink (Beilen, 22 bezoekers).
 - Geschiedenis van Drenthe door Michiel Gerding (Beilen, 22 bezoekers).
 - Paul Scheffer over de toestroom en integratie van vluchtelingen (Smilde, 231 bezoekers)
 - Ruslanddeskundige Marie-Thérèse vertelt over politiek, cultuur en geschiedenis in Rusland
- Open Monumentendag in Beilen i.s.m. Gemeente Midden-Drenthe, Historische Vereniging Beilen en de Oudheidkamer. Met een echte boerenbruiloft, een monumentenquiz en een historische wandeling (70 deelnemers). Ook activiteiten in Bibliotheek Westerbork.
- Evenement Bourgondisch Beilen op de parkeerplaats voor de Bibliotheek rond thema 'Nederland'
- Diverse exposities van schilderijen, foto's, quilts en keramiek in Beilen.
- Maandelijkse filmavonden in Beilen en Smilde (295 bezoekers).
- De multitouchtable in Bibliotheek Westerbork presenteert regelmatig thema's, zoals in november de slachmaand. Met foto's en informatie van De Historische Vereniging Beilen en de Oudheidkamer Beilen.

Innovatie (Digitale Bibliotheek)

De Bibliotheek maakt digitale diensten toegankelijk. Niet alleen door deze aan iedereen aan te bieden, maar ook door te bevorderen dat iedereen ermee om leert gaan (cursussen Klik & Tik). Zo helpt de Bibliotheek mensen digitaal vaardiger te worden, zodat zij allerlei online-diensten kunnen gebruiken die het leven gemakkelijker maken.

Bibliotheek Smilde organiseert een maandelijks Tablet Café waar iedereen terecht kan met zijn vragen over tablets en smartphones. Hier komen gemiddeld vijf bezoekers per keer.

Jouw.buzz

Dankzij jouw.buzz kunnen de bibliotheken, scholen en andere organisaties in Midden-Drenthe sinds 2016 een mobiel,

- Cursus quilts maken voor vluchtelingenkinderen in Westerbork (6 cursisten).
- Gedichtencursus in Bibliotheek Smilde i.s.m. Cras en Buurtacademie Bovensmilde.
- Kinderboekenweek met verhalen en exposities rond het thema opa en oma

Feiten & Cijfers 2016

Onze Bibliotheek

Aantal Bibliotheekvestigingen: 4
Aantal Bibliotheken op School (dBos): 18

Onze collectie	Midden-Drenthe	Totale netwerk
Aantal titels collectie boeken:	49.330	784.576
Aantal titels collectie AVM:	3.389	59.169
Aantal titels collectie tijdschriften:	5.661	40.791
Nieuw aangeschafte titels:	5.899	70.829

Aantal beschikbare e-books: zo'n 5000 (landelijke collectie)
Aantal titels beschikbaar via Pressreader: zo'n 6200 (landelijke collectie)

Onze klanten	2016	2015
Aantal leden:	8.595	8.845
Aantal leerlingen via dBos:	2.616	2.603

Het gebruik van onze Bibliotheek

Aantal uitleningen:	265.018	262.502
Aantal account e-books:	815	621
Accounts waarmee tenminste een e-book is gedownload:	453	333
Aantal downloads e-books:	6290	4026
Aantal downloads Pressreader:	19.331	-
Aantal activiteiten/evenementen:	91	
Aantal deelnemers aan diverse activiteiten/evenementen:	2606	

Digisterker

Opgeleide docenten Digisterker: 10
Opgeleide cursisten Digisterker: 28

digitaal laboratorium inzetten. Jouw.buzz is een vrachtwagen ingericht als rijdend leslokaal. Alle hard- en software om jong en oud 21e-eeuwse vaardigheden te leren is aanwezig. Macbooks, iPads, een AppleTV, wifi en 3D-printers, maar ook een breed pakket aan lesmateriaal toegespitst op verschillende doelgroepen en ontwikkelingsvragen.

Alle scholen die meedoen met de Bibliotheek op school krijgen jouw.buzz op bezoek. Andere scholen en geïnteresseerden kunnen jouw.buzz inhuren. Bijvoorbeeld voor lessen mediawijsheid, cursussen Digisterker, trainingen, workshops of presentaties. Er is van alles mogelijk: overal en op ieder gewenst moment.

PressReader

Alle bibliotheken in Drenthe bieden PressReader aan. Dat betekent dat inwoners van de gemeente Midden-Drenthe, of ze nu lid zijn van de Bibliotheek of niet, gebruik kunnen maken van deze databank met meer dan 6000 dagbladen en tijdschriften in zo'n zestig talen. Met de mobiele app van PressReader kunnen zij de kranten of tijdschriften thuis of onderweg lezen. Hiervoor gaan zij naar de Bibliotheek, maken verbinding met het wifi-netwerk en downloaden de gewenste kranten of tijdschriften.

E-books

De collectie e-books groeit. Hiervoor zijn licentieafspraken gemaakt met verschillende toonaangevende uitgevers. Dat betekent dat leden van de Bibliotheek Midden-Drenthe gratis e-books kunnen downloaden. Onze klanten gebruiken deze service, die helemaal past binnen onze nieuwe maatschappelijke taken, regelmatig.

Multi-touchtable

Bibliotheek Beilen neemt 2016 een multi-touchtable in gebruik. Deze introduceren we tijdens de Open Monumentendag in september.

Educatie

Jeugd van 0-18 jaar ontwikkelt geletterdheid en digitale informatievaardigheden dankzij projecten die de Bibliotheek uitvoert binnen het onderwijs. Ook is de Bibliotheek partner in persoonlijke ontwikkeling en een leven lang leren.

Boekstart

Speciaal voor kinderen tussen 0 en 4 jaar en hun (groot)ouders/verzorgers organiseren we iedere maand het Kind-en-Oudercafé in onze vestigingen in Smilde en Westerbork. Tijdens deze Boekstartuurtjes ontmoeten zij elkaar en luisteren, zingen en bewegen zij samen. Gemiddeld ontvangen we zes ouders en tien kinderen per ochtend. In de Week van de Alfabetisering is er ook een bijzondere editie van het Kind- en Oudercafé in de bibliotheken van Beilen en Bovensmilde.

Bibliotheek op school (dBos)

Alle achttien basisscholen in de gemeente Midden-Drenthe doen mee aan het concept de Bibliotheek op school (dBos). Dat betekent dat er op iedere school een Bibliotheek is ingericht voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Leerlingen lenen hier boeken die ze vervolgens in de klas of thuis mogen lezen. Voor de bewegwijzering in de kasten van de schoolbibliotheken is nog

budget beschikbaar. Op alle scholen houden we de resultaten van dBos bij via de Monitor, een landelijk meetinstrument. Samen met directies en leescoördinatoren bekijken we of dBos de gewenste bijdrage levert aan het leesplezier en de leesvaardigheid van de kinderen.

Activiteiten voor basisscholen

Basisschoolleerlingen in Midden-Drenthe komen de Bibliotheek niet alleen tegen via dBos. We organiseren ook in 2016 weer verschillende leuke activiteiten.

Nationale Voorleesdagen

Tijdens deze landelijke campagne om het voorlezen te promoten verzorgt Patricia Wentzel van de Muzentuin voorstellingen rondom het prentenboek *We hebben er een geitje bij*.

Leesvirus

Aan het landelijke leesbevorderingsproject Leesvirus doen veertien scholen in Midden-Drenthe mee. Welke klas is het meest besmet met het leesvirus en wat is het meest besmettelijke boek? Dat zijn de centrale vragen die de leerlingen uit groep 6 bezighouden tijdens Leesvirus. Spelenderwijs gaan zo leesbevordering en het versterken van 21ste-eeuwse vaardigheden hand in hand.

Drentse Kinderjury

Welk boek vinden de kinderen in Drenthe in 2016 het mooist? In onze gemeente doen alle groepen 7 en 8 van veertien basisscholen mee aan deze wedstrijd. De leerlingen lezen van februari tot half mei tien verschillende boeken en stemmen op hun favoriet. De Drentse Kinderjury kiest uiteindelijk voor het boek 'Omdat jij anders bent' van Maren Stoffels.

participatiesamenleving, een vitaal platteland met een bloeiend cultureel leven en het ontwikkelen van 21ste-eeuwse vaardigheden. Want dat is waar we als Bibliotheek meerwaarde kunnen bieden. Samen kansen grijpen; daar gaan we voor.

Personeel

De bibliotheekvestigingen in Midden-Drenthe worden gerund door vijf frontofficemedewerkers en ongeveer vijftig vrijwilligers. De educatieve taken voor het voorschools onderwijs tot en met het leren voor volwassenen worden aangestuurd door een educatieadviseur en uitgevoerd door twee educatiemedewerkers. In 2016 starten vier nieuwe mensen in onze Bibliotheek Midden-Drenthe. De nieuwe maatschappelijke taken die de Bibliotheek gestalte wil geven, vragen andere vaardigheden van onze medewerkers en vrijwilligers. Daarin hebben we dit jaar een grote stap gezet. Ook lopen in Smilde, Beilen en Westerbork in 2016 tien maatschappelijke stagiaires mee in de Bibliotheek.

Bestuur en directie

De samenstelling van het bestuur van Stichting Openbare Bibliotheken Midden-Drenthe op 31 december 2016:

Dhr. W. Westra, voorzitter

Mw. E.P.H.J. Knapen, secretaris

Dhr. L.G. van der Ploeg, penningmeester

Dhr. R.A. Vos, bestuurslid

Mw. C.M. van der Most, bestuurslid

Mw. A. de Haas, bibliotheekmanager

Highlights 2016

Digisterker en onze vele nieuwe activiteiten.

Vooruitblik 2017

In 2017 gaan we starten met het Taalhuis en de cursussen Klik & Tik.

Quote van een frontofficemedewerker

*“Als elke vrijwilliger een ster kreeg
werd het nooit meer donker.”*

Focus bibliotheekwerk verschuift

De focus van het bibliotheekwerk verschuift van het uitlenen van boeken naar verschillende maatschappelijke taken. Dit is een landelijke trend die we al jaren zien; ook in Drenthe. Er zijn minder betalende leden, minder uitleningen. Toch is nog altijd 25% van de Drenten lid van de Bibliotheek en geven zij aan het een belangrijke instelling te vinden. Het concept de Bibliotheek op school is succesvol en zorgt voor meer uitleningen onder de jeugd. Ook het aantal gebruikers en het gebruik van e-books groeien.

Voortgezet onderwijs (vo)

De bibliotheken in Midden-Drenthe organiseren ook verschillende activiteiten voor de leerlingen in het vo, zowel op school als in de Bibliotheek. Zo doen de jongeren mee aan de landelijke voorleeswedstrijd voor brugklassers Read2Me en komen alle eersteklassers van CSG Beilen voor een introductiebezoek naar de Bibliotheek. Vwo- en brugklasleerlingen van CSG Vincent van Gogh in Beilen en alle leerlingen van VSO De Aventurijn in Smilde gaan op voor de Factor-L-status. Factor-L is een leesbevorderingsproject voor jongeren in het vo, waarbij zij vijf boeken lezen, opdrachten maken en hun leeservaringen delen via de website Factorl.nl.

Sociaal domein

De huidige samenleving vraagt steeds meer eigen regie van mensen. Wie basisvaardigheden als lezen, schrijven en omgaan met (digitale) informatie en media onvoldoende beheerst, komt aan de zijlijn te staan. Mensen haken af. De Bibliotheek helpt dit te voorkomen met projecten die deze basisvaardigheden bevorderen. Zo stimuleren we dat iedereen mee kan doen en bij kan dragen aan de moderne kennissamenleving.

Digisterker

In onze bibliotheken in Beilen, Smilde en Westerbork starten we in juni 2016 met cursussen Digisterker, twee docententrainingen en vervolgens cursussen. De tien cursisten krijgen tijdens hun laatste les uit handen van wethouder Bent een certificaat. Een belangrijke mijlpaal, want per 1 januari 2017 is de overheid bijna volledig digitaal.

Digisterker is er voor mensen die met deze elektronische overheid (e-overheid) om willen leren gaan. Deelnemers leren tijdens deze cursussen stapje voor stapje gebruik te maken van verschillende online overheidsdiensten, zoals: gemeentelijke websites, de Belastingdienst, UWV, mijnsvb.nl, mijnoverheid.nl DigiD, toeslagen.nl en

werk.nl. Zij werken in kleine groepen onder begeleiding van onze docenten aan hun digitale vaardigheden.

Taalhuis

Bibliotheek Midden-Drenthe bereidt in 2016 met Stichting Welzijnswerk Midden-Drenthe de komst van een Taalhuis in Bibliotheek Beilen voor. De opening staat gepland voor het voorjaar van 2017.

In het Taalhuis kan iedereen met een vraag over taal, rekenen of digitale vaardigheden langskomen. Het Taalhuis biedt informatie en advies over oefenen met vrijwilligers, cursussen en programma's op de computer waar je zelf mee aan de slag kan.

Onze klanten

De Bibliotheek is van iedereen. Als openbaar toegankelijke en onafhankelijke voorziening willen wij een wezenlijke bijdrage leveren aan het verrijken van mensen. Door hen de mogelijkheid te bieden zich te ontwikkelen, te laten inspireren en elkaar daarbij te ontmoeten. Zo draagt de Bibliotheek haar steentje bij aan een vitaal platteland met een bloeiend sociaal en cultureel leven. Voor alle inwoners van Midden-Drenthe.

Waardering

De mening van gebruikers over onze producten en dienstenverlening is leidend voor Bibliotheek Midden-Drenthe. Regelmatig monitoren we hoe klanten ons waarderen. Dat doen we bijvoorbeeld via klanttevredenheidsonderzoeken, evaluaties en een open relatie met onze klanten.

Quote van een klant

"De Bibliotheek is voor mij een rustpunt in een hectische wereld."

Onze Bibliotheek

Samenwerking

Bibliotheek Midden-Drenthe zoekt waar dat kan de samenwerking met andere lokale, regionale en landelijke partijen. Voorbeelden van samenwerkingspartners zijn: Stichting Welzijn Midden-Drenthe, Drenthe College, Cras, Duurzaam Bovensmilde, Icare, Kunst & Cultuur Drenthe en vele anderen. Voor onze maatschappelijke taken proberen we waar mogelijk aan te haken bij bestaande initiatieven en relevante partijen te betrekken bij onze activiteiten.

Bibliotheek Midden-Drenthe gelooft in een netwerksamenleving, waarin het noodzakelijk is om maatschappelijke uitdagingen gezamenlijk het hoofd te bieden. Dat betekent dat we een partner willen zijn bij het bevorderen van de